

ESIMENE PEATÜKK

Kallis sina!

Täpselt üheksateist aastat on möödunud sellest kirkast hommikust, mil jätsime naeratades hüvasti. Kunagi ei tekkinud kahtlust, et näeme teineteist taas, ega ju? Küsimus oli millal, mitte kas. Tegelikult polnud see isegi küsimus. Tulevik võis näida sama habras kui unenäo keerdunud serv, kuid see sisaldas ühemõtteliselt meid mõlemat. Koos.

Ja ometi ei läinud nii. Isegi pärast kõiki neid aastaid hämmastab see mind endiselt.

Sellest päevast on möödunud üheksateist aastat. Üheksateist pikka aastat! Ja ma otsin sind ikka veel. Ma ei lakka eales sind otsimast.

Sa ilmutad sageli hetkedel, mil ma seda ei oota. Jäin täna kinni mingisse tähendusetusse süngesse mõttesse, mu keha oli pingul kui metallist rusikas. Siis äkki olid sa kohal: erksavärviline sügisleht viskamas hundi-rattaid üle elutu tinakarva muru. Lõdvestusin ja nuusutasin elu, tajusin kastet oma jalgadel, nägin rohelisi varjundeid. Püüdsin sinust kinni haarata, sellest erksast lehest, mis kepsles ja vingerdas ja kihistas naeru. Püüdsin võtta sul käest, vaadata otse sinu suunas, aga justkui optiline kujutelm libisesid sa hääletult külgsuunas, täpselt kättesaamatus kauguses.

Ma ei lakka eales sind otsimast.

TEINE PEATÜKK

Seitsmes päev: mil me mõlemad teadsime

Muru oli tõmbunud niiskeks. Niiskeks ja tumedaks ja kihas nüüd elust. Laiudes metsatuka mustunud servani, kubises see sipelgahordidest, kopsakatest tigudest ja tillukestest härmalõnga põimivatest ämblikest. Maa meie all ammutas endasse soojust viimseid riismeid.

Minu kõrval pikutav Eddie ümises „Star Warsi“ tunnuslugu. Tema põial silitas minu oma. Pikkamööda, hellalt, justkui pilved sõudmas üle kauni kuuviiru me kohal. „Hakkame tulnukaid otsima,” oli ta lausunud mõni aeg varem, kui violetne taevastõmbus purpursiks. Olime endiselt seal.

Kuulsin, kuidas viimase rongi kauge ohe kadus mäenõlvalt algavasse tunnelisse, ja naeratasin, meenutades aegu, mil lastena koos Hannah’ga siin telkisime. Väikesel väljal sellesamas pisikeses orus, peidus maailma eest, mis tundus ikka veel väike.

Kui suvi oma esimesi märke ilmutas, palus Hannah vanematel telgi üles seada.

Muidugi, laususid nad. Tingimusel, et telgite aias.

Aed oli tasane. See asus meie maja ees ja sinna võis pea igast aknast pilgu heita. Sellest aga ei piisanud Hannah’le, kelle seikluslik hing – kuigi ta oli minust viis aastat noorem – oli alati suurem kui

minul. Tema tahtis väljale. Väli lorkas meie maja taga mööda järsku küngast üles, tasanedes tipus täpselt nii palju, et mahutada sinna üks telk. Sellele ei avanenud vaadet mujalt kui vaid taevast. Väli oli kõvaks tõmbunud lehmakookidest tähniline ja nii kõrgel, et sealt võis meie maja korstnast peaaegu sisse vaadata.

Meie vanemad polnud väljast eriti vaimustunud.

„Aga ma olen täiesti kaitstud,“ väitis Hannah oma väikese kama mandava häälega. Tundsin sellest häälest puudust.

„Alex tuleb koos minuga.“ Hannah’ parim sõbranna veetis suurema osa oma ajast meie juures. „Ja Sarah. Ta kaitseb meid, kui mõni mõrvar peaks tulema.“

Nagu oleksin olnud mõni kindla paremhaagi ja tugeva kehaehitusega mees.

„Ja te ei pea meile õhtusööki tegema, kui telkima läheme. *Ega* hommikusööki ...“

Hannah oli nagu väike buldooser – tal ei saanud vastuargumente eales otsa – ja paratamatult andsid meie vanemad lõpuks järele. Algul telkisid nad väljal koos meiega, aga lõpuks, kui jätkasin heitlust läbi noorukiea kokkupõimunud džungli, lubasid nad Hannah’l ja Alexil magada seal üleval üksi, mina nende ihukaitsjaks.

Lebasime isa vanas festivalitelgis – see oli oranžist purjeriidest valmistatud asjandus, justkui väike bangalo – ja kuulasime väljast rohust kostvat helide sümfooniat. Olin sageli veel kaua ärkvel, pärast seda kui mu väike öde ja tema sõbranna olid unne suikunud, ning mõlgutasin mõtteid, missugust kaitset ma tegelikult suudaksin pakkuda, kui keegi peaks sisse tungima. Vajadus Hannah’t kaitsta – mitte vaid neil hetkedel, kui ta telgis magas, vaid alati – tundus mu kõhus kui hõõguv kivi, vaevu vaoshoitud vulkaan. Ja mida ma siis päriselt teinud oleks? Peatanud sissetungijad oma teismelise randme karatelöögiga? Pussitanud neid vahukommide soojendamiseks mõeldud pulgaga?

Sageli kõhklev, mitte endas täielikult kindel – nii oli mu klassijuhataja mind tunnistusel kirjeldanud.

„Noh, sellest on tõesti kuramuse palju kasu,“ oli ema öelnud tooniga, mida kasutas tavaliselt vaid isa korralekutsumiseks. „Ära tee välja, Sarah. Ole nii ebakindel, kui soovid! Selleks su teismeaastad ongi!“

Kaitsmise ja jõuetuse omavahelisest konkurentsist kurnatuna uinusin lõpuks, et varakult ärgata ja panna kokku mõni jälg kombinatsioon asjadest, mida Hannah ja Alex olid parasjagu oma kuruksu „hommikuvõileiva“ jaoks kaasa pakkinud.

Asetasin käe rinnale, sumendasin mälestuse eredust. See õhtu polnud kurbusele ette nähtud; oli aeg keskenduda käesolevale hetkele. Eddiele ja mulle ning sellele suurepärasele arenevale suhtele meie vahel.

Keskendusin hilisõhtustele metsaraiesmiku helidele. Selgrootute krabinale, imetajate sahinale. Liikuvate lehtede rohelisele sosinale, Eddie hingamise muretule kerkimisele ja langemisele. Kuulasin, kuidas süda ta džempri all ühtlaselt löi, ja imetlesin tema rahulikust. „Küll midagi veel päevavalgele tuleb,“ meeldis mu isale alati inimeste kohta öelda. „Tuleb jälgida ja oodata, Sarah.“ Kuid olin jälginud seda meest nädala ega tunnetanud mingit ärevust. Ta meenus mulle paljuski seda osa minust, milliseks olin koolitanud ennast töö juures olema: kindel, ratsionaalne, mittetulundussektori muutliku voolu suhtes muretu –, kuid mul oli kulunud selle harjutamiseks aastaid, samal ajal kui Eddie tundus lihtsalt selline olevat.

Murdsin pead, kas ta kuuleb, kuidas elevus mu rinnus ringi tuksleb. Mõni päev tagasi olin lahku läinud, lähenenud abielulahutusele ja neljakümnele eluaastale. Seejärel see. Tema.

„Oi! Mäger!“ laususin, kui üks madal kuju üle mu nägemisvälja mustakstõmbunud serva vantsis. „Huvitav, kas see on Cedric?“

„Cedric?“

„Jah. Kuigi ma eeldan, et ilmselt ei ole see tema. Kui kaua mägrad elavad?“

„Ma arvan, et kusagil kümme aastat.“ Eddie nägu oli naerul: kuulsin seda.

„Noh, siis pole see kindlasti Cedric. Aga see võib olla tema poeg. Või äkki lapselaps.“ Vakatasin. „Me armastasime Cedricut.“

Naeruvõnked levisid tema kehast minu omasse. „Kes on me?“

„Mina ja mu väike õde. Käisime vanasti üpris siin lähedal telkimas.“

Ta keeras ennast külili, tema nägu minu näo lähedal, ja ma nägin seda ta silmis.

„Mäger nimega Cedric. Sa ... mulle,“ lausus ta vaikselt. Ta vedas sõrmega mööda mu juuksepiiri. „Sa meeldid mulle. Mulle meeldib mõte meist kahest. Ausalt öeldes meeldib see mõte mulle väga.“

Naeratasin. Otse neisse lahketesse siirastesse silmadesse. Tema naerukurdude ja lõuajoone järsu nurga poole. Võtsin ta käe ja suudlesin sõrmeotsi, mis pärast kaht kümnendit puidutööd olid karedad ja pindudest plekilised. Tundus, justkui oleksin tundnud teda juba aastaid. Kogu elu. Tundus, justkui oleks keegi meid paari pannud, ehk juba sündides, ning seejärel nüginud ja sättinud ja planeerinud ja kavandanud, kuni me lõpuks kuus päeva tagasi kohtusime.

„Mõtlesin just väga imalaid mõtteid,“ laususin pärast pikka pausi.

„Sama siin.“ Ta ohkas. „Tundub, nagu oleks kogu viimane nädal möödunud sujuvalt viiulite partituuri saatel.“

Naersin ja ta suudles mu nina, ning mõtlesin, kuidas on nii, et võid veeta nädalaid, kuid – isegi *aastaid* – lihtsalt edasi rühkides, ilma et midagi oluliselt muutuks, ja siis vaid mõne tunni jooksul võib keegi sinu elu käsikirja täielikult ümber kirjutada. Väljunuks ma tol päeval hiljem, oleksin jõudnud kohe bussi peale ja poleks teda eales kohanud ning see uus kindlustunne poleks olnud rohkemat kui möödalastud võimaluste kuuldamatu sosin ja halb ajastus.

„Räägi endast veel midagi,“ lausus ta. „Ma ei tea veel piisavalt. Tahan teada kõike. Sarah Evelyn Mackey täielikku ja lühendamata elulugu koos halbade osadega.“

Pidasin hinge kinni.

Asi polnud selles, nagu ma poleks teadnud, et see ühel hetkel juhtub, vaid pigem polnud ma ikka veel otsustanud, mida ette võtta, kui

see peaks aset leidma. *Sarah Evelyn Mackey täielik ja lühendamata elulugu koos halbade osadega*. Ilmselt kannataks ta selle välja. Sellel mehel oli kaitseks turvis, rahulik tugevus, mis pani mind mõtlema vanast lainemurdjast või ehk tammepuust.

Ta silitas käega mööda mu puusa ja ribikorvi vahelist kurvi. „Mulle meeldib see kurv,“ lausus ta.

Mees, kes tundis end oma nahas nii mugavalt, et tõenäoliselt võiks temasse matta mis tahes saladuse, mis tahes tõetera, ja ta suudaks seda taluda ilma igasuguse pinnakahjustuseta.

Muidugi sain talle rääkida.

„Mul on üks mõte,“ lausulin. „Telgime siin täna õhtul. Teeskleme, et oleme endiselt noored. Võime teha lõkke, küpsetada vorstikesi, jutustada lugusid. Eeldusel muidugi, et sul on telk? Sa tundud nagu mees, kellel võiks olla telk.“

„Olen mees, kellel on telk,“ kinnitas ta.

„Hästi! Noh, sel juhul teeme ära ja ma räägin sulle kõigest. Ma ...“ Keerasin kõhuli ja nautisin hilisõhtut. Viimased prisked õiekobarad kumasid tuhmilt metsaäärsel hobukastanil. Tulikas õõtsus pimedas meie nägude lähedal. Põhjustel, mida ta ei soostunud kunagi jagama, oli Hannah alati tulikaid vihanud. Tundsin rinnus midagi kerkiivat. „Siin väljas on lihtsalt nii mõnus olla. See äratab ellu nii palju mälestusi.“

„Olgu,“ naeratas Eddie. „Telgime. Aga kõigepealt tule siia, palun.“

Ta suudles mind huultele ja mõnda aega oli kogu ülejäänud maailm vait, justkui oleks keegi lihtsalt nupule vajutanud või lülitit keeranud.

„Ma ei taha, et homme oleks meie viimane päev,“ lausus ta, kui suudlemise lõpetasime. Ta põimis käed tihedamalt ümber minu ja ma tundsin tema rindkere ja kõhu meeldivat soojust, tema püगतud juuste pehmet kõditust oma käte all.

Tema naha puhast liivast lõhna sisse hingates mõtlesin, et selline lähedus oli hääbunud kaugeks mälestuseks. Ajaks, mil olime Reu-

beniga pillid kotti pannud, magasime kui raamatu järjehoidja otsad teine teisel pool voodi äärel, kokku puutumata, voodilinald meie vahel tõestuseks me läbipõrumisest.

„Kuni madrats meid lahutab,“ olin ühel õhtul lausunud, kuid Reuben ei naernud.

Eddie tõmbus eemale, et näeksin tema nägu. „Ma ... Vaata, ma siin mõtlesin, kas me ehk peaks oma plaanid tühistama. Minu puhkuse ja sinu reisi Londonisse. Et saaksime veel ühe nädala mööda põlde püherdada.“

Toetasin end küünarnukile. *Soovin seda rohkem, kui sa arvatagi oskad*, mõtlesin. Olin seitseteist aastat abielus ja kogu selle aja jooksul ei tundnud ma kordagi nii, nagu tunnen koos sinuga.

„Veel üks nädal oleks ideaalne,“ vastasin talle. „Aga sa ei või oma puhkust ära jätta. Olen ikka veel siin, kui tagasi tuled.“

„Aga sa ei ole ju siin. Sa oled Londonis.“

„Kas sa mossitad praegu?“

„Jah.“ Ta suudles mu rangluud.

„Tead, lõpeta ära. Tulen tagasi Gloucestershire'isse peatselt pärast su saabumist.“

Ta ei tundunud sellega leppivat.

„Kui sa mossitamise lõpetad, võin sulle ehk lennujaama vastugi tulla,“ lisasin. „Võiksin olla üks neist, kes seisavad seal nimesildiga, auto lähedal asuvasse parklasse jäetud.“

Ta näis seda hetkeks kaaluvat. „See oleks väga tore,“ lausus ta. „Tõesti väga tore.“

„Kokku lepitud.“

„Ja,“ ta vakatas, tundudes ootamatult ebakindel, „ma tean, et ehk tuleb see pisut liiga kiirelt, aga pärast seda kui oled mulle oma elust jutustanud ja ma olen küpsetanud vorstikesi, mis võivad, kuid ei pruugi olla söödavad, soovin ma, et vestleksime tõsiselt sellest, et sina elad Californias ja mina Inglismaal. See sinu külaskäik on liiga lühike.“

„Ma tean.“

Ta sikutas tumedaid rohukõrsi. „Kui ma puhkuselt tagasi tulen, on meil koos veetmiseks – mis, üks nädal? Enne kui pead Ühendriikidesse tagasi lendama?“

Noogutasin. Ainus tume pilv meie koosveedetud nädala kohal oli olnud just see, hüvastijätu paratamatus.

„No sel juhul arvan ma, et peame ... ma ei tea. Midagi tegema. Midagi otsustama. Ma ei saa lasta sellel lihtsalt minna. Ma ei saa elada teadmiseга, et oled kusagil laias maailmas, ja mitte sinuga koos olla. Arvan, et peaksime proovima selle toimima saada.“

„Jah,“ laususin vaikselt. „Jah, mina ka.“ Libistasin käe ta varrukasse. „Olen sedasama mõelnud, kuid lõin araks iga kord, kui püüdsin seda kõne alla võtta.“

„Päriselt?“ Tema hääle ilmusid naer ja kergendus ning mõistsin, et selle vestluse algatamine nõudis temalt kindlasti omajagu julgust. „Sarah, sa oled üks enesekindlaimaid naisi, keda olen eales kohanud.“

„Mkmm.“

„Oled küll. See on üks neist asjadest, mis mulle sinu juures meeldivad. Üks neist paljudest asjadest, mis mulle sinu juures väga meeldivad.“

Sellest oli möödunud hulk aastaid, mil olin pidanud hakkama enesekindlust enda külge naelutama nagu silti poe ukse külge. Aga kuigi see oli minu jaoks nüüd loomulik – kuigi kõnelesin meditsiinkonverentsidel üle maailma, andsin intervjuusid uudistekanalitele, juhtisin meeskonda –, tundsin end häiritult, kui keegi seda kommenteeris. Häiritult või ehk kaitsetult, justkui seisaksin mätipus keset äikesetormi.

Seejärel suudles Eddie mind uuesti ja tundsin, kuidas kõik lahustub. Mineviku kurbus, tuleviku ebakindlus. See oli see, mis pidi järgmisena juhtuma. *See.*